N°. 84. 1860.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Zaturdag 14 Julij.

Deze courant verschijnt des dingsdags, donderdags en zaturdags.
Binnen deze gemeente en *Vlissingen geschiedt de uitgave den avond te voren ten 8 ure.*
De abonnementsprijs per drie maanden is *f* 3, franco per post *f* 3,40.
De inzending van advertentien kan geschieden tot tien ure des morgens.

UITGEVERS:
DE GEBROEDERS ABRAHAMS.

De prijs van gewone advertentien is 22 cent per regel; van huwelijks, geboorte, doodbekendmakingen enz. van één tot zes regels *f* 1,50, voor elken regel daarboven 22 cent; met 35 cent zegelregt voor elke plaatsing. De betaling geschiedt kontant.
Buitengewoon groote letters worden berekend naar de plaats die zij innemen.

T. KLEEUWENS EN ZOON GOES BOEKHANDEL

Bij deze courant behoort een bijvoegsel.

Editie van vrijdag avond 8 ure.

Aankondigingen
VAN HET RIJK, PROVINCIALE EN GEMEENTEBESTUREN.

AANBESTEDING.

Op vrijdag den 27 julij 1860, *des voormiddags ten* 11 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den commissaris des konings in de provincie Zeeland, of bij zijne afwezigheid door een der leden van de gedeputeerde staten, en in bijzijn van den hoofdingenieur van den waterstaat in het 11de district, aan het lokaal van het provinciaal bestuur te Middelburg, worden aanbesteed, in zeven perceelen:

De aanleg van onderscheidene werken tot verdediging van het strand aan de noord-westzijde van Schouwen, bij de Oude Hoeve.

Deze aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving.

Het bestek ligt ter lezing aan het lokaal van het ministerie van binnenlandsche zaken, aan dat van het provinciaal bestuur van Zeeland te Middelburg, en op alle zoodanige plaatsen alwaar gewoonlijk de bestekken van waterstaatswerken *in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.*

Zullende den vierden en derden dag vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn aan het bureau van den hoofdingenieur van den waterstaat jhr. J. R. T. Ortt te Middelburg, en bij den ingenieur jhr. A. O. van den Santheuvel te Zierikzee.

'Gravenhage, 28 junij 1860.

De minister van binnenlandsche zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

BEKENDMAKING.

Burgemeester en wethouders van Hoek, maken bekend, dat de **Jaarmarkt** of **Kermis** in die gemeente dit jaar zal beginnen op Dingsdag den 31 julij aanstaande, en eindigen op Vrijdag den 3 augustus daaraanvolgende.

Brieven franco aan den marktmeester M. van Doeselaar.

Hoek, den 3 julij 1860.

Burgemeester en wethouders voornoemd,
J. P. DRONKERS, burgemeester.
P. VAN WIJCK, wethouder.

Binnenlandsche Tijdingen.

Middelburg 13 julij.

Gisteren heeft, zoo als wij reeds voorloopig meldden, een persoon voor de regtbank te regt gestaan wegens het toevoegen van beleedigende scheldwoorden aan een schutter, tijdens deze zich op den 11 junij jl. met de dienstdoende schutterij alhier op het exercitieveld onder de wapenen bevond en op post stond als schildwacht, tot bewaring van orde en ruimte.

De heer officier van justitie verklaarde, na het verhoor van twee getuigen, dat zijns inziens art. 224 van het wetboek van strafregt ten deze toepasselijk is, daar een schildwacht in de gegevene omstandigheden niet anders kan beschouwd worden dan als een agent van de gewapende magt in de waarneming zijner bediening. Overigens wees hij er op dat, zoo uit een maatschappelijk en zedelijk oogpunt, als in het belang der burgerij, inzonderheid *moet gewaakt worden tegen rust*verstoring bij de oefeningen van hen, die uit de burgerij zelve *optreden* om in geval van nood het vaderland te verdedigen. Uithoofde betreurde hij het naar aanleiding van vorengemeld artikel, alleen veroordeeling in eene geldboete van f 8 tot f 100 te kunnen rekwireren.

Bij haar vonnis heeft de regtbank den beklaagde veroordeeld in eene geldboete van f 8 en de kosten.

Aan de Amsterdamsche courant wordt uit Middelburg geschreven dat thans tot hoofdonderwijzer aan de school van het hier gevestigde *departement* der maatschappij Tot nut van 't algemeen benoemd is de hulponderwijzer H. de Jongh.

Dit berigt is onjuist, aangezien het al of niet voortbestaan van die school nog afhankelijk is van de aan die inrigting te verleenen bijdragen, tot welk doel eene inteekenlijst circuleert bij de ingezetenen.

---

§ Ll. woensdag viel den heer G. van Kalmthout, koster en organist der roomsch katholieke gemeente te Goes, het voorregt te beurt de 50jarige vervulling zijner dienst te vieren. Des morgens werd in de smaakvol versierde kerk een Te Deum laudamus gezongen, terwijl aan hem door kerkmeesteren een prachtige pendule, door armmeesters een sierlijk bewerkten zilveren inktpot, en door de choristen eene fraaije voltaire ter gedachtenis werd aangeboden. Van alle zijden vielen den jubilaris blijken van *deelneming toe.*

Te Damme bij Brugge zal in het begin der maand september het monument ter nagedachtenis van den hollandschen dichter en geschiedschrijver *Jakob van Maerlant op plegtige* wijze worden onthuld. Men wenscht aan dit feest een *internationaal karakter te verleenen*, tot welk einde de voornaamste nederlandsche schrijvers tot bijwoning daarvan zullen worden uitgenoodigd. Na afloop van de festiviteiten zal men een uitstapje naar Zeeland doen.

Op de prijsvraag, de beste lofrede op den dichter, zijn tien antwoorden ingekomen, waarvan men verzekert dat zeven zoo verdienstelijk zijn dat de uitspraak der commissie van beoordeeling zeer moeijelijk wordt.

Jl. maandag avond heeft mevrouw Ristori hare afscheidsvoorstelling in den koninklijken franschen schouwburg te 's Gravenhage gegeven. H. M. de koningin, Z. K. H. de prins van Oranje en prins en prinses Hendrik vereerden de voorstelling met hunne tegenwoordigheid. Deze bestond uit Myrra, treurspel in vijf bedrijven, van Alfieri. Even als bij *vorige representatien mogt de beroemde tragedienne de groot*ste blijken van tevredenheid en van bewondering ontvangen. Herhaalde terugroeping viel haar ten deel. Na het einde van het tweede bedrijf viel haar de eer te beurt, dat zij namens H. M. werd uitgenoodigd, in de koninklijke loge te verschijnen, waar de koningin hare bijzondere tevredenheid aan de groote kunstenaresse betuigde over haar uitstekend spel, en haar een prachtig geschenk (een rijk garnituur) deed aanbieden ter herinnering aan de genotvolle avonden, die mevrouw Ristori aan H. M., aan het koninklijk gezin en aan het publiek had verschaft.

L' illustration geeft eene afbeelding van den gekostumeerden optogt ter herinnering aan den 285en verjaardag der leydsche hoogeschool, met een bijschrift van Edm. Texier, die vijf jaren geleden tegenwoordig was bij den optogt van Karel V, en een uitbundigen lof toezwaait aan de meerdere historische naauwkeurigheid, waarmede de laatste maskerade is uitgevoerd.

Het zanggezelschap Concorde, van Maastricht, deel uitmakende van de koninklijke harmonie, heeft op het zangconcours, te Gent gehouden, in concurrentie met vele groote nederlandsche, fransche en belgische zanggezelschappen, den eersten prijs behaald, bestaande in eene gouden medaille en 500 francs. Dit is nu de vierde soortgelijke overwinning, die deze vereeniging heeft behaald.

De heer H. Tomas, *roomsch katholiek* pastoor te Leyden, heeft aan verschillende instellingen aldaar, en daaronder ook aan het gereformeerd weeshuis, eene zekere som gelds geschonken, ten einde daarvoor de verpleegden feestelijk te onthalen op den dag zijner 50jarige ambtsbediening, zijnde den 19 dezer.

Te Antwerpen zijn maandag ll. twee hollandsche deserteurs door de policie aangehouden.

De gemeenschap langs den onderzeeschen telegraafkabel Scheveningen-Londen, als ook die van Zandvoort-Londen is geheel en al gestoord: men zegt zelfs dat de kabels zijn gebroken.

Benoemingen en besluiten.

BELASTINGEN. Benoemd tot ontvanger der in- en uitgaande regten en accijnsen en Rijnvaartregten te Lobith, de heer S. J. Hoffman, thans ontvanger der directe belastingen te Neuzen c. a. Ingetrokken het ontvangkantoor te Diemen c.a., en de gemeente Diemen gevoegd bij dat te Ouder-Amstel, en die van Watergraafsmeer bij dat van Nieuwer-Amstel. Benoemd tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Meppel, H. Tuinhout, thans controleur in Groningen en Drenthe.

CONSULATEN. Erkend als consul van Mecklenburg-Schwerin voor Amsterdam en 's Gravenhage A. M. Balwé, en als consul-generaal van dat groothertogdom eervol ontslag verleend aan C. A. E. Quack.

De heer H. H. G. Cox is erkend als consulair agent van *België te Vlissingen.*

GENEESKUNDIGE DIENST. Benoemd bij de landmagt tot officier van gezondheid der 2e klasse (naar ouderdom van rang) de officieren van gezondheid der 3e klasse J. W. Schubart, L. J. Hussem, J. Hellendoorn, J. Baum en C. H. P. Klamberg, van gemeld personeel.

DEPARTEMENT VAN OORLOG. Benoemd tot adjunct-commies bij het departement van oorlog, de schrijver van de 2e klasse bij dat departement P. W. Nieuwland.

Kerk- en schoolnieuws.

De heer G. de Wildeman van Lakerveld Kellerman, predikant bij de nederduitsche hervormde gemeente te Hulst, die *reeds sedert twee jaren als een gevolg van zijnen ongunstigen* gezondheidstoestand door een hulpprediker werd bijgestaan, heeft thans aan die gemeente doen weten dat hij zich verpligt ziet zijn ontslag aan te vragen.

— Door den hoofdonderwijzer M. Contant, aan de openbare school te Nieuwvliet, is met 1 mei 1861 eervol ontslag uit die betrekking gevraagd.

Marine en leger.

Men schrijft ons uit Willemsoord, gemeente Helder:

„Dingsdag namiddag is naar zee gestoomd Zr. Ms. stoomschip Cycloop, *bestemd naar Havre de Grace, om een stoom*zaagmolen te halen, welke voor rijks rekening is aangekocht en op de marinewerf te Amsterdam zal worden gebruikt.

„De schooner Atalante heeft order bekomen om zich gereed te houden ten einde naar de haringvloot te vertrekken.

„Sedert 1 dezer wordt het brood, dat aan de schepelingen wordt uitgegeven, niet meer bij leveranciers aanbesteed, maar wordt door de nieuw gebouwde marinebakkerij in de behoefte voorzien. Het is een zeer net steenen gebouw, staande op het terrein der werf naast de kazerne der mariniers. De kommanderende officier van het alhier aanwezige gedeelte mariniers is belast met het toezigt, en de dienst wordt, onder de leiding van een bakker, verrigt door geschikte schepelingen, die daarvoor dagelijks eene toelage genieten.

„Of deze maatregel voor het rijk voordeelig zal zijn, zal nog moeten blijken; maar zeker is het dat de schepelingen wat gehalte enz. betreft, veel bij die verandering zullen winnen, aangezien de gewone praktijken er thans niet op toegepast kunnen worden.

„De luitenant ter zee 2e klasse S. de Laat de Kanter, dienende op Zr. Ms. stoomschip Cycloop, wordt met den 31 de-

zer op non-activiteit gebragt, en vervangen door den luitenant ter zee 2e klasse P. Swaan, thans non-actief.

„De luitenant ter zee O. van Slooten zal in plaats van den luitenant ter zee 1e. klasse W. C. Klis, tot adjudant van den vice-admiraal Bijl de Vroe worden benoemd."

— Men verneemt dat weder een detachement vreemde militairen, die zich op de bepaalde voorwaarden bij de koloniale dienst hebben verbonden, van Harderwijk, naar Gouda is vertrokken, ten einde bij het depôt van het 2e. reg. infanterie te worden geëquipeerd en uitgerust; zullende zij daarna worden ingedeeld bij de veldbataillons van dat korps te Vlissingen in garnizoen en aldaar dienst doen tot dat zij naar Oost-Indie zullen vertrekken.

— In de legerplaats te Millingen zijn dingsdag jl. aangekomen de kolonel von Motz, chef van den staf der vereenigde troepen welke aldaar zullen kamperen, die tevens is belast met het traceren van dat kamp, alsmede de kapitein Roloff en de 1ste luitenants Nolthenius de Man en van Helden, allen van den generalen staf, benevens een detachement van het bataillon mineurs en sapeurs uit Utrecht, sterk 25 man, onder kommando van een officier; terwijl zich tevens aldaar bevindt de onderintendant der 2de klasse Dunnes, tot het regelen der administratieve aangelegenheden, ten behoeve van de detachementen, welke den 16 dezer maand van de respectieve bataillons, die aangewezen zijn om te kamperen, in dat kamp zullen aankomen.

— Naar men verneemt bevindt zich te Nijmegen eene commissie van hoofdofficieren van verschillende wapens, om op te nemen of die stad al dan niet als vesting moet behouden blijven. Naar de geruchten zou die vraag bevestigend beantwoord moeten worden, en er zelfs over den aanbouw van een nieuw fort gesproken zijn.

Verkoopingen en aanbestedingen.

Goes 12 julij.

Heden heeft de aanbesteding van het verder opbouwen van het huis van arrest, dit gevolg gehad; de inschrijvingen bestonden uit: J. M. van der Made te Goes f 36,800; F. W. Goossen aldaar f 36,995; W. den Boer Bz. aldaar f 37,100; P. van Limburg te Rotterdam f 40,549; J. Zuiderhoek te Sliedrecht f 42,670; A. van Hattum aldaar f 46,450. De eerste is alzoo tot aannemer voorgedragen.

Ritthem 13 julij.

Een hofsteedje met 3 bund. 11 roed. bouw- en weiland in deze gemeente. Verkocht voor f 4791,80.

Thermometerstand.

11 julij. 's av. 11 u. 64 gr.
12 „ 's morg. 7 u. 64 „ 's midd. 1 u. 76 gr. 's av. 11 u. 61 gr.
13 „ 's morg. 7 u. 64 „ 's midd. 1 u. 69 gr.

Staten-generaal.

De tweede kamer heeft dingsdag hare werkzaamheden hervat. In die zitting zijn eenige wetsontwerpen en regeringsbescheiden ingekomen en hebben de heeren mr. J. K. baron van Goltstein, Hajo Mensonides en mr. J. B. Bots, gekozen in de kiesdistricten Amersfoort, Hoorn en Eindhoven, na onderzoek hunner geloofsbrieven en eedsaflegging, zitting genomen.

De heer van Hoëvell verzocht daarop verlof aan de kamer om inlichtingen te vragen van den minister van kolonien omtrent de regeling der suikercultuur op Java, welke hij aan de kamer wenschte medegedeeld te zien, en omtrent het dezer dagen verspreid gerucht, dat het suikercontract Pangka, vroeger bij een vonnis van de regterlijke magt vernietigd, weder in het leven geroepen en aan twee personen gegeven zou zijn. Het gevraagd verlof werd daarop verleend, zullende de dag der interpellatie nader worden bepaald.

De kamer ging vervolgens over tot de trekking der afdeelingen, waarna de leden zich naar hunne sectiekamers begaven en benoemden: tot voorzitters, de heeren van Goltstein, Thorbecke, Mackay, de Brauw en Heemskerk Bzn.; tot onder-voorzitters, de heeren van Bosse, Dullert, Wintgens, Westerhoff en ter Bruggen Hugenholtz; tot leden der commissie voor de verzoekschriften, de heeren de Bieberstein, van Heiden Reinestein, Mensonides, Elout van Soeterwoude en Oomen.

In de zitting van donderdag is bepaald dat de beraadslaging over het wetsontwerp tot den aanleg van spoorwegen voor rekening van den staat, zal aanvangen op aanstaanden maandag 16 dezer.

De minister van kolonien heeft, in antwoord op de vragen van den heer van Hoëvell, toegezegd de overlegging van de stukken betreffende de regeling der suiker-cultuur, alsmede de bescheiden omtrent het contract van Pangka.

Vermoedelijk zal de kamer niet langer dan omstreeks 14 dagen bijeenblijven.

Buitenlandsche tijdingen.

Engeland.

Londen 10 julij. In de dagbladen leest men dat binnen kort een detachement van de genie van hier naar St. Helena zal gezonden worden om er fortificatiewerken aan te leggen. Het gouvernement, zegt The Times, heeft besloten op St. Helena de bestaande fortificatien te herstellen en er nieuwe aan te leggen, ten einde dat eiland zoo na mogelijk onneembaar te maken.

— Op een tot de regering gerigt aanzoek tot het bevorderen der oprigting van korpsen vrijwilligers in Ierland, even als die thans in Engeland en Schotland bestaan of worden opgerigt, is te kennen gegeven, dat het onraadzaam voorkomt, om in Ierland vrijheid te geven tot het oprigten van zoodanige krijgsmagt.

— De hoogleeraar Airey, de koninklijke sterrekundige, gelijk hij getiteld wordt, is zaturdag aan boord van het rijksstoomschip Himalaya van Plymouth naar Spanje vertrokken, om aldaar den 18 dezer de volkomene zonsverduistering waar te nemen. Hij heeft een aantal medehelpers en bedienden, te zamen een gezelschap van omstreeks zestig personen uitmakende, onder zijn bevel. Hij begeeft zich eerst naar Bilbao en van daar met het meerendeel van zijn gezelschap naar een 160 engelsche mijlen van de kust verwijderd punt, alwaar hij minder gevaar loopt van door wolken en eene betrokkene lucht in zijne waarnemingen gestoord te worden; het andere gedeelte van het gezelschap begeeft zich naar een meer westwaarts op de spaansche kust gelegen punt, namelijk Santander.

— Aan een zeer jongen schot, die nog de hoogeschool bezoekt, met name Eduard Ross, is het geluk te beurt gevallen bij het schijfschieten bij Wimbledon den prijs der koningin, ten bedrage van 250 p. st. en eene fraaije gouden medaille te behalen. Hij is een zoon van den kapitein Ross, en van zijn prilste jeugd heeft hij zich het gebruik des geweers eigen gemaakt. Verscheidene hoofden van Clans, die zijne bedrevenheid kenden, hadden hem uit Schotland tot Londen vergezeld, om getuigen te zijn van zijne overwinning.

— De in deze hoofdstad gevestigde napelsche uitgewekenen hebben eene zamenkomst gehouden, waarin het vraagstuk is behandeld of zij naar Napels zouden terugkeeren. Verscheidenen zijn echter niet opgekomen; de meerderheid scheen gezind om te gaan, ten einde hevigen tegenstand aan de nieuwe constitutie en aan de dynastie te bewijzen. Een der partijhoofden, die sedert elf jaren uitgeweken is, heeft verklaard dat hij zonder achterdocht weder naar zijn geboorteland zou gaan en den koning getrouw zou zijn, als de vorst van zijn kant getrouw was aan het constitutioneele stelsel.

— Garibaldi heeft met den heer Parker te Liverpool een contract gesloten, waarbij laatstgenoemde zich verbindt hem twee oorlogsstoombooten te leveren. In een brief van Garibaldi aan den heer Parker geeft hij een levendig verlangen te kennen naar het bezit van kanonneerbooten, gewapend met gegroefde stukken, waarvoor hij zich bereid verklaart eene goede som gelds te betalen. Een vereenigd en vrij Italie, zegt hij verder in dien brief, zou voor Engeland een krachtige bondgenoot zijn en een der grootste hinderpalen daarstellen voor de plannen van keizer Napoleon.

— Blijkens de berigten uit Melbourne van 17 mei jl. is aldaar door de regering en het parlement besloten de daarstelling eener telegrafische communicatie met Indie en Europa te bevorderen door het verleenen van een jaarlijksch subsidie van 35,000 p. st. gedurende hoogstens 21 jaren.

Duitschland.

Weenen 11 julij. Het officiele blad behelst de voordragt der commissie voor de staatsschuld van 4 junij jl., een overzigt van den staat der staatsschuld bij het begin van het jaar 1860, en het advies van den minister van financien over het rapport der commissie.

Het laatstgemelde verklaart zich tegen het converteren der staatsschuld met dwang.

Het rapport der commissie en het advies des ministers zijn bij een eigenhandig schrijven des keizers in handen van tien leden van den rijksraad gesteld.

Volgens het rapport der commissie bedroeg de gezamenlijke staatsschuld met het begin dezes jaars 2268 millioen oostenrijksche Währung, en de te betalen rente 99½ millioen.

De commissie stelt voor alle niet bij uitloting af te lossen en in conventionsmunt gestelde obligatien allengs te converteren in 5 pcts. obligatien in oostenrijksche Währung, onder in achtneming van het beginsel, dat de staatsschuldeischers noch in rente noch in kapitaal moeten worden benadeeld.

Voorts wordt de wensch uitgedrukt dat, ter vermijding van het aangaan van nieuwe schulden, de amortisatie beperkt moge worden tot de bij het keizerlijk patent van 1859 aangewezen schuldbrieven, welke in gevolge de bij de uitgifte gedane verzekeringen, bij uitloting of bij aankoop ter beurze geamortiseerd moeten worden; en dat de verdere amortisatie van in oostenrijksche Währung uitgegeven schuldbrieven moge worden gestaakt, tot dat een overschot op de staatsinkomsten voldoende middelen voor eene geregelde amortisatie oplevert.

— Men wil weten, dat door het kabinet aan den prins-regent van Pruissen is te kennen gegeven, met verwijzing naar de liberale politiek, welke het thans volgt, dat het bereid is, nog verdere concessien te doen, en zich ten aanzien van onderscheidene bondskwestiën met Pruissen te verstaan, indien deze mogendheid zich verbindt, op een congres over de italiaansche aangelegenheden te blijven vasthouden aan den geest der tractaten, evenwel met eerbiediging der faits accomplis. Ook moeten door het kabinet van St. Petersburg pogingen zijn gedaan, om in dien zin op de pruissische regering te werken.

— Volgens de ingediende begrooting voor de marine, zal het korps zeeofficieren bestaan uit een vice-admiraal, twee schouten bij nacht, 7 kapiteins ter zee, 20 kapitein-luitenants, 67 luitenants 1e. kl., 121 vaandrigs of luitenants 2e. kl., en 161 adelborsten.

Zwitserland.

Bern 10 julij. De nationale raad heeft heden eene som van 18,000 francs toegestaan, ter vestiging van een gezantschap in Turyn.

Een voorstel van den heer Escher, strekkende om de aan den bondsraad verleende volmagten te vernieuwen, is door den heer Fazy bestreden, en de verdere behandeling daarvan uitgesteld. De vergadering heeft besloten, dat alle bescheiden rakende de savooische kwestie aan haar moeten worden medegedeeld.

Belgie.

Brussel 11 julij. De senaat heeft gisteren aangenomen art. 3—12 van het wetsontwerp tot afschaffing der gemeente-accijnsen, derhalve ook art. 8, houdende verhooging van den accijns op het bier tot 4 fr. Bij de behandeling van het artikel betrekkelijk de suiker, werd met 34 tegen 23 stemmen en 1 onthouding het amendement aangenomen, waarbij, overeenkomstig het door de kamer van vertegenwoordigers verworpen amendement van den heer H. de Brouckère, de herziening der wetgeving op de suikerregten tot het zittingjaar 1861/62 wordt uitgesteld. Het gevolg daarvan zal zijn, dat de beetwortelsuiker nog vooreerst een privilegie zal blijven genieten, waartegen reeds van vele zijden hevige bedenkingen zijn geopperd. Overigens dient te worden opgemerkt, dat de aanneming van dit amendement de financiële berekeningen, waarop de wet is gegrond, in niets verandert.

Frankrijk.

Parijs 12 julij. Le constitutionnel behelst in zijn nommer van gisteren een belangrijk artikel over de aangelegenheden van Italie. Daarin wordt verklaard dat Europa, na er zeer voor geijverd te hebben, ze thans moede is; dat de koning van Napels, door zonder eenige terughouding de constitutie van 1848 weder in te voeren, veel te ver gegaan is; dat, als hij zich in moeijelijkheden bevindt, Garibaldi er niet minder heeft; dat Sicilie niet gestemd is voor eene aanhechting bij Sardinie; — eene vrij gewaagde stelling — eindelijk dat niemand met den tegenwoordigen toestand tevreden is, en dat bij gevolg het oogenblik gekomen is om het vroegere ontwerp van eene italiaansche confederatie weder op te vatten, en deze daar te stellen met de thans bestaande elementen: Noordelijk Italie, Rome, Napels en Sicilie. Het blad drukt verder de hoop uit dat Rome belangrijke hervormingen zal invoeren. Van Venetie wordt volstrekt niet gewaagd.

Afgescheiden nog van het ondenkbare om het liberale Piemont, het reactionnaire Oostenrijk en de pauselijke regering die alle verzoening met Victor Emmanuel van de hand wijst, aan elkander te verbinden door de banden van een bondgenootschap, zou hierbij althans op den voorgrond moeten staan de stabiliteit van den nieuwen stand van zaken te Napels, en daarvan heeft men nog geenerlei zekerheid.

— Dezer dagen zijn weder talrijke nota's met den heiligen stoel gewisseld, die allen op het invoeren van hervormingen te Rome betrekking schijnen te hebben. Mag men zekere geruchten gelooven, dan is de paus daartoe vrij goed gezind, maar niet zoo zeer als Frankrijk dit wel wenschte. De heer Thouvenel houdt zich sedert eenige dagen met het ontwerpen van nieuwe voorstellen bezig, die nog voor het einde dezer week door een bijzonder gevolmagtigde naar Rome zullen overgebragt worden.

— De regering heeft onlangs aan de belgische regering inlichtingen gevraagd omtrent de vijandige taal jegens Frankrijk, die sedert eenigen tijd door het ministeriele orgaan wordt gevoerd. De belgische regering heeft daarop geantwoord, dat zij zich niet verantwoordelijk kon stellen voor de

artikelen der dagbladen, maar dat zij de noodige stappen zal doen, zoodra die bladen buiten de perken mogten treden, welke de wet stelt.

— Men verzekert dat prins Napoleon door het testament zijns vaders bevoorregt is, en dat er sprake van is, ten einde de zaak eenigzins in het gelijk te brengen, aan prinses Mathilda de opbrengst te geven der winkelhuren van het Palais royal, welke prins Jerome trok en 200,000 franken jaarlijks bedraagt. Omtrent de organisatie van het huis van den keizerlijken prins schijnt nog niets bepaald te zijn. Het gerucht houdt aan, dat maarschalk Vaillant tot gouverneur bestemd is.

Men verneemt dat mevrouw Bonaparte, geboren Paterson, eerste echtgenoote van wijlen prins Jerome, zoo wel ten behoeve van hare kinderen als van zich zelve, in oppositie is gekomen tegen de in het testament aangewezen erfgenamen. De keizerlijke familie, die haar en hare kinderen reeds het regt had toegekend om den familienaam Bonaparte te dragen, zal nu ook omtrent een tweeden door haar ingestelden [illegible] moeten treden.

— Dezer dagen is, naar men verzekert, te Fontainebleau eene [illegible]kast van 40 ned. ellen in omtrek opgerigt. Twee dagen later arriveerde er een zestal kisten, bevattende een model van de geheele engelsche kust, op de meest naauwkeurige wijze van papier-maché vervaardigd. Dit model, dat naar de teekeningen van twee genie-officieren door een parijschen fabrikant is zamengesteld, heeft de bijzondere goedkeuring des keizers weggedragen. Toen het geheel was opgesteld kwam de keizer binnen *om het te bezigtigen en was niet* weinig verwonderd te merken, dat de vervaardiger hem eene verrassing had bereid door de fransche vlag op een der vuurtorens van Dover te plaatsen. Hij nam de vlag weg, legde die ter zijde, terwijl hij uitriep: Nous le garderons messieurs, vous y allez trop promptement. Niettegenstaande deze geheele zaak in den meest geheimzinnigen sluijer was gewikkeld, heeft, naar men verzekert, Engeland van het plan kennis gekregen, en moet dit mede in den ministerraad te Londen aan Frankrijk *zijn verweten.*

— De keizer heeft magtiging verleend voor het oprigten in Frankrijk van eene algemeene nationale bukschutterij op het voorbeeld van die, welke in Engeland op zoo eigenaardige en veelbeteekenende wijze is ingewijd. Aan den beroemden Gérard, den leeuwendooder, is het bestuur van die onderneming opgedragen; eene commissie is benoemd om haar te organiseren.

— Dezer dagen overleed te Lyon op 52jarigen leeftijd de beroemde bloemschilder Saint-Jean, een kunstenaar, die niet alleen in Frankrijk, onder anderen bij de groote tentoonstelling in 1855, het schitterendst succes behaalde, maar door geheel Europa, en ook in Nederland de tentoonstellingen met zijne werken heeft opgeluisterd. Hij was de zoon van een eenvoudigen landbouwer in de omstreken van Lyon en had zijne vorming alleen aan zich zelven en aan zijne getrouwe studie naar de natuur te danken.

Turkye.

Men leest in La patrie: „De jongste berigten uit Syrie luiden steeds zeer bedenkelijk. Er bestond toen vrees dat de burgeroorlog zich ook over het paschalik van Tripoli en dat van Damascus, welke tot nog toe daarvan vrij waren gebleven, [illegible]. Dit zou reeds geschied zijn, zoo de vertegenwoordigers der europesche mogendheden in die twee steden niet met nadruk waren tusschen beide gekomen.

De bevelhebber onzer scheepsdivisie op de syrische kust, de kapitein ter zee la Roncière le Noury, had even vóór het afzenden dezer berigten, twee oorlogsvaartuigen, den Eclaireur en de Sentinelle, uitgezonden om langs de kust, van Akka tot Tripoli te kruisen. De verschijning der fransche vlag had eenen heilzamen indruk gemaakt en verscheiden nabij de kust gelegen kloosters voor aanvallen bewaard.

Den 25 junij was aan boord van het fransche oorlogsschip Zenobie, ter reede van Beyrut, eene conferentie gehouden; de consuls waren daarbij tegenwoordig; zij hebben allen van hun gouvernement bepaaldelijk last ontvangen om mede te werken ten einde te beletten dat er nieuwe onlusten voorvielen.

Tegen den 28 junij verwachtte men te Beyrut de komst van [illegible] den turkschen landvoogd in Syrie; men was voornemens hem uit te noodigen, eene militaire deputatie [illegible] te zenden en daarmede aan het in die [illegible] hoofd der Drusen, waarvan alles afhangt, [illegible] geven, om zijne uittartende handelingen te [illegible]. Voor het geval, dat Mahmud Pascha aan die uitnoodiging niet voldeed, scheen men voornemens een meer afdoend besluit te nemen.

[illegible] van Frankrijk te Beyrut had in overleg met den [illegible] de christenen doen weten, dat men voorhen [illegible] den [illegible] junij is eene depêche naar Frankrijk gezonden om van het keizerlijke gouvernement de toezending van meer krijgsmagt te vragen."

Italie.

De sardinische dagbladpers tracht met steeds grooteren aandrang de publieke opinie en de regering voort te drijven in de rigting dier staatkunde, die geene andere oplossing kent dan die welke zich uitspreekt in de woorden Italies eenheid. *Le corriere mercantile zegt:* „Allen en Farini het eerst, wat ook zijne tegenstanders zeggen, zijn eenstemmig in het geloof dat het onvermijdelijk is voor de veiligheid van Sicilie, dat de revolutionnaire beweging zich tot Napels uitstrekke", en neemt vervolgens uit eene beschouwing van den tegenwoordigen verwarden toestand van dat eiland aanleiding om niet onduidelijk te zinspelen op de wenschelijkheid der aanhechting aan Sardinie. In zijn nommer van 7 dezer roept Luigi Settembri van Sicilie uit: „Farini! wanneer het tijd is, zullen wij *dien beroemden man tot ons roepen om onzen dictator* te zijn! Weg met de Bourbons! Een eenig Italie en Victor Emmanuel, koning van Italie!"

In weerwil van die vrij hevige taal der sardinische dagbladen, die zich tegen verdere schikking met Napels blijven verklaren, verzekert men thans dat het kabinet van Turyn zich heeft laten overhalen om toe te geven aan de raadgevingen der diplomatie, welke er op aandrong regelmatige onderhandelingen aan te vangen. Men wil dat Engeland zelf zijnen invloed bij dien van Frankrijk, Pruissen en Rusland zou gevoegd hebben, om Sardinie te bewegen daartoe over te gaan. Dit is echter nog maar een bewijs van goeden wil, waardoor niets wordt geprejudicieerd. Hoewel men te Turyn de voorwaarden moge vast stellen, zullen de onderhandelingen te Napels worden gevoerd, en vorderen naar mate het constitutioneele stelsel al of niet ingang blijft vinden.

— Men zegt dat binnen kort het licht zal zien een brief van graaf di Cavour aan Garibaldi, welke bestemd schijnt om sensatie te weeg te brengen. Daarin moet de minister den toestand van Sardinie afschilderen en de moeijelijkheden waarin Garibaldi dat land zou wikkelen, als hij voortging met zijne onderneming in Sicilie. Men twijfelt er intusschen zeer aan of Garibaldi die lessen van den minister zal opvolgen.

— Men verneemt uit Sicilië dat Garibaldi vele moeijelijkheden ondervindt bij de organisatie van de verschillende takken van openbare dienst. Het ontslag van het vorig ministerie was niets anders dan een toegeven aan den drang van de zijde der bevolking. Eene volksdemonstratie tegen het ministerie bleef dan ook niet achterwege; en toen Garibaldi zich bereid verklaarde het ministerie door een ander te doen vervangen, maar tevens te kennen gaf, dat hij prijs stelde op het behoud van Crispi in het nieuwe kabinet, kwam eene deputatie van het volk bij hem, om hem te verklaren, dat men Crispi in de eerste plaats 's lands vertrouwen onwaardig achtte.

— Volgens berigten uit Palermo bestond er nog steeds plan op eene belegering van Messina, maar de ontzettende warmte, die vooral in Sicilie zoo ondragelijk is in julij en augustus, maakt de operatien tegen die stad natuurlijk zeer moeijelijk. Volgens berigten van daar had er reeds door kolonel Medici op de hoogten in de nabijheid van Messina en die welke aan Melazzo grenzen, eene verkenning plaats gehad. Laatstgenoemde stad, welke 5 uren ten westen van Messina aan de noordkust ligt, zou volgens de zelfde tijdingen den 10 dezer worden aangetast.

— De tijdingen uit Napels luiden iets gunstiger voor het gouvernement. De liberale partij vertrouwt wel is waar den koning niet, maar zij heeft goede gedachten van het ministerie, *namelijk van de zuiverheid van zijne inzigten. Dien ten gevolge* onthoudt dat gedeelte van de bevolking zich van alle oppositie en slaat met belangstelling de daden van de nieuwe raadslieden des konings gade. In het algemeen kan men zeggen, dat de inwoners van Napels de pogingen der nieuwe ministers om den gang van het bestuur ten goede te leiden, waarderen.

— Bij zijn uitstapje naar Citta Vecchia verzekert men dat de paus aan het stedelijk bestuur, hetwelk hem kwam begroeten, zou gezegd hebben „Ik heb eenige papieren bij mij, welke zeker groot genoegen zullen geven aan het bestuur en de inwoners eener stad welke ik lief heb." Daarop wendde hij zich tot den gonfaloniere, en voegde dezen toe: „Vóór ik vertrek, moet ik met u eene bijeenkomst hebben, en wij zullen in weinige oogenblikken te zamen in het belang der stad meer afhandelen dan wanneer wij werden bijgestaan door twee kamers."

Spanje.

In de kamer van afgevaardigden, is den 6 dezer, juist in de laatste zitting, door een afgevaardigde, den heer Sagasta, verlof bekomen *om tot* de regering eene *interpellatie te rigten.* Daarop heeft hij de aandacht van de kamer bepaald bij de ondersteuning, welke ambtenaren en andere autoriteiten openlijk verleenen aan de romeinsche leening, zoo zelfs dat een aantal in persoon de inschrijvingen gaan aanmoedigen en ophalen. Hij achtte dit niet alleen een groot misbruik uit een staatkundig oogpunt, daar het uitsluitend geldt de bevoordeeling van eene vreemde regering en het ondersteunen der politiek van het hof te Rome, maar meende dat het tevens uit een administratief oogpunt groote verwikkelingen kan veroorzaken.

Tot niet geringe verbazing hoorde men, in antwoord hierop, door den minister van binnenlandsche zaken Posada Herrera met zekeren trots verklaren dat hij formeel aan alle burgerlijke ambtenaren *had voorgeschreven om* deel te nemen aan de leening voor den pauselijken stoel.

Zeetijdingen.

Gisteren zijn ter reede van Vlissingen gepasseerd, bestemd naar Antwerpen: *Balance*, gez. Vos, Riga; *Jobina*, gez. Bruns, Stokholm; *Gode Henrigh*, gez. O. Olsen, Drammen.

Naar zee vertrokken: *Passerose*, gez. Croisier, *Etoile des mers*, gez. le Calvez, beide naar Santander; *Montag*, gez. Stromstadt, Sunderland; *Egle*, gez. Searpati, *Hulde*, gez. Riehman, beide naar Newcastle; *Eleonora*, gez. David, *Alerze*, gez. Mangue, beide naar Duinkerken; *Ritonia*, gez. Fierke, Dantzig; *Hoffnung*, gez. Lange, Maldon; *Dannebod*, gez. Holm, Engeland; *Carl Johan*, gez. Reijmerts, *Skulda*, gez. Kundsen, *Geziena*, gez. Mulder, allen op avontuur; *Norther Chief*, gez. Veazie, New Orleans.

Betaling van coupons.

De coupons der 5 pct. Russische certificaten in zilver 5de leening, administratie Hope & co., Ketwich & Voombergh en wed. W. Borski, verschenen 1/13 april 1860, worden betaald met f 21,38.

De coupons der certificaten van Fransche bankactien, verschenen 1 julij 1860, door het bestuur der voormelde bank uitgekeerd met fr. 68, zijn betaalbaar te Amsterdam met f 30,80.

Uitlotingen.

Oostenrijksche aand. à fl. 250 van 1854.

Twaalfde uitloting van 15 serien op 2 julij 1860.

Serie	612	1096	1369	1380	1434	1585	1841	2023
	2313	2754	3536	3621	3727	3837	3845	

K. K. gepriv. oostenr. cred. inst. voor handel en nijverheid.

Negende uitloting van serien der aandeelen à fl. 100 op 2 julij 1860.

Serie	9	679	692	1194	1468	1689	2461	2643
	2921	3152	3428	3537	3640	3657	3885	3947
	3951	4028						

Middelen van vervoer.

STOOMBOOTDIENST

TUSSCHEN MIDDELBURG EN ROTTERDAM.

Uren van vertrek in Julij.

VAN MIDDELBURG:				VAN ROTTERDAM:			
Zaturdag	14	's morg.	7,30	Zaturdag	14	's midd.	12 ure.
Zondag	15	„	8,30	Zondag	15	's morg.	6
Maandag	16	„	9,30	Maandag	16	„	6
Dingsdag	17	„	10,30	Dingsdag	17	„	7
Donderdag	19	„	11,30	Woensdag	18	„	8,30
Vrijdag	20	's midd.	12 ure.	Vrijdag	20	„	9,45
Zaturdag	21	's morg.	6	Zaturdag	21	„	10,30
Zondag	22	„	6	Zondag	22	„	10,30
Maandag	23	„	6	Maandag	23	„	10,30
Dingsdag	24	„	6,30	Dingsdag	24	„	10,30
Donderdag	26	„	6	Woensdag	25	„	10,30
Vrijdag	27	„	7	Vrijdag	27	's midd.	12

Handelsberigten.

Graanmarkten.

Amsterdam 13 julij.

Tarwe en gerst onveranderd.

Raapolie op zes weken f $40\frac{3}{4}$. Lijnolie op zes weken f $30\frac{3}{4}$.

Oostburg 11 julij.

De aanvoer van granen was heden weder gering en er bestond veel vraag voor tarwe, vooral in beste soorten, waarvan weinig of niets aan de markt was. Gewone en afwijkende soorten werden te hoog gehouden en vonden daardoor geen koopers. Rogge mede boven de waarde gehouden, terwijl voor de overige artikelen, bij weinig voorraad geen vraag bestond. Er is besteed voor tarwe f 10,90, f 10,50, f 10, f 9. Rogge f 7,40, f 7,60, f 7,80. Wintergerst f 5,50, f 6,25. Zomer dito niet aan. Haver f 3,25, f 3,80. Paardeboonen f 7,40, f 7,60.

Middelburg 12 julij.

De aanvoer van heden was weder zeer onbeduidend, en daar er zich geene vraag als voor de consumtie op deed zoo ging er in den handel al zeer weinig om. Nieuwe walchersche tarwe goed prijshoudend, zeeuwsche dito 20 à 30 cent boven vorige notering verkocht. Rogge kon in de beste soorten f 8,10 opbrengen. Gerst niet geveild; zoo wel winter als zomer dito hadden koopers gehad. In de overige artikelen is niets omgegaan en in de prijzen van den olie is geene verandering op te geven.

Gemiddelde marktprijzen.

Middelburg 12 julij.

per ned. mud.		per ned. mud.	
Tarwe . . .	f —,— à f —,—	Bruineboon .	f —,— à f —,—
Dito	- 11,10 à - 11,75	Paardeboonen	- —,— à - —,—
Rogge oude	- 8,— à - 8,10	Gr. erwten .	- —,— à - —,—
Gerst wint .	- —,— à - —,—	Witte erwten .	- —,— à - —,—
Dito zom. .	- —,— à - —,—	Kool en raapz.	- —,— à - —,—
Boekweit .	- —,— à - —,—	Aard. nieuwe.	- 4,50 à - 4,—
Haver . . .	- —,— à - —,—		per ned. pond.
Witteboon .	- —,— à - —,—	Versche boter	f —,76 à f —,80

Middelprijzen van bakbare tarwe f 12,— en rogge f 8,10.

Prijzen van effecten.

Amsterdam 13 julij.

Nederland.	Certific. Werkelijke schuld	2½	pct.	64
	dito Nationale dito	3	„	—
	dito dito dito	4	„	98⅝
	Aand. Handelmaatschappij	4½	„	134½
Rusland.	Oblig. 1798/1816	5	„	102¼
	Certific. Hope & co.	4	„	80⅜
	dito dito 1855, 6de serie	5	„	98
	dito	6	„	60¼
	Aand. spoorweg (afgefourneerd) .			212¼
	Leening 1860.	4½	„	89⅛
Polen.	Schatkistobligatien	4	„	80
Spanje.	Obligatien	1¼	„	39¾
	dito binnenlandsch	3	„	48⅛
	Certific. coupons bewijzen			—
	Crediet instelling (gefourneerd) .			—
Oostenrijk.	Obligatien Weener metalliek . . .	5	„	52⅛
	dito amsterdamsche	5	„	75½
	dito nationale	5	„	59⅛
	dito 1847/1852	2½	„	—
	Bank actien	3	„	—
Belgie.	Certificaten bij Rothschild	2½	„	52¼
Portugal.	Obligatien	3	„	44½
	dito nieuwe	3	„	42½
Grenada.	dito . . . . (schoon) . .			13¾
Venezuela.	dito	2½	„	21¾
Illinois.	dito	7	„	—
Mexico.	dito	3	„	20⅜

Londen, 12 julij. ten 12 ure. Consols 93¼.

Weenen, 11 julij. (slotprijzen) Metalliek 5 pct. 70,70.

Parijs, 12 julij. (slotpr.) 4½ pct. compt. —,— 3 pct. 68,85.

Advertentien.

Heden overleed onze geliefde Moeder en Behuwdmoeder, ELISABETH JACOBA KOOLHAAS, Weduwe A. AARINKSEN, in den ouderdom van ruim 86 jaren.

J. KOOLHAAS AARINKSEN.
W. M. A. G. KOOLHAAS AARINKSEN,

Middelburg, 12 Julij 1860. HOEFHAMER.

Heden overleed, na een langdurig lijden, in den ouderdom van negen en zestig jaren, mijne geliefde Moeder, Mejufvrouw FRANCINA EVERHARDINA HARINGMAN, Weduwe den Heer HERMANUS JOHANNES VAN GALEN.

Middelburg, den 12 Julij 1860. J. P. VAN GALEN.

Heden overleed, tot mijne, mijner Kinderen en Behuwdkinderen diepe droefheid, mijn geliefde Man J. DE LANGE, in den ouderdom van 66 jaren.

Middelburg, den 12 Julij 1860. Wed. P. DE LANGE, geb. VAN POELJE.

Eenige kennisgeving.

Het Kindje, ons geschonken den 26 der vorige maand, werd ons heden door den dood ontnomen.

Middelburg, den 12 Julij 1860. T. AKKERMAN. J. AKKERMAN, PERVOOST.

Algemeene kennisgeving.

Op Maandag den 16 dezer hopen hunne 25jarige Huwelijks-vereeniging te vieren ADRIAAN ANTHONIE VAN DER WEEL en CATARINA FREDERIKA SCHOPPENS.

Daar de man reeds 20 maanden van het waarnemen van zijn beroep is verstoken geweest, doordien hij den 4 December 1858 door eene beroerte is aangetast, waardoor hij aan eene zijde verlamd is gebleven, en alzoo door ligchaamsgebrek geen brood kan verdienen voor zijn talrijk Huisgezin, neemt hij bij deze de vrijheid zich in het gunstig aandenken zijner Stadgenooten aan te bevelen.

Zijne woonplaats is: Wijngaardstraat, wijk L no. 164.

MARINE.

OPENBARE AANBESTEDING bij Inschrijving, op Vrijdag den 27sten Julij 1860, des voormiddags ten elf ure, in een der Localen op 's Rijks Constructiewerf te VLISSINGEN, van de navolgende werkzaamheden, als:

a. **Het herstellen en gedeeltelijk vernieuwen van de ConservatieKappen no. 1—25 en van het Dak van Magazijn no. 1, te Vlissingen, met gedeeltelijke bijlevering der Materialen.**

b. **Het vernieuwen van 55 stuks Meerpalen langs de Voor- en Binnenhaven der Marine, te Vlissingen, benevens het gedeeltelijk vernieuwen en herstellen van de Afsluiting der Werf van Uitrusting aldaar, met gedeeltelijke bijlevering van Materialen.**

De Inschrijvingsbilletten zullen, behoorlijk en duidelijk op Zegel geschreven, moeten bevatten den naam en de woonplaats des Aannemers en zijner Borgen en de Som in schrijfletters, en uiterlijk ten elf ure van den dag der besteding, verzegeld, aan de Directie der Marine te Vlissingen bezorgd zijn.

De voorwaarden waarnaar deze Aanbesteding zal geschieden liggen ter lezing van gegadigden ter Secretarie van het Ministerie van Marine, te 's Gravenhage, en der Directie der Marine te Vlissingen; op eenige Plaatsen en Logementen te Middelburg en te Vlissingen, en ten Burele van den Hoofdingenieur der Marine te Vlissingen, bij wien twee dagen vóór de besteding, van 's morgens 9—12 en des namiddags van 2—6 ure, de noodige aanwijzing van het werk kan worden verkregen.

Vlissingen, den 12 Julij 1860.

De Directeur en Kommandant der Marine,
DE SMIT v. D. BROECKE.

OPENBARE VERKOOPING

aan 's Rijks Werf der Marine te Vlissingen, op Woensdag den 18 Julij 1860, des morgens ten 10 ure, van eene partij Brandhout, Schalen, Spaanders, Afbraak van Beschietwerk en wat verder zal worden aangeboden.

Twee werkdagen vóór de Verkooping zal alles op voorschrevene Werf ter bezigtiging gereed liggen.

Vlissingen, 6 Julij 1860.

De Directeur en Kommandant der Marine,
DE SMIT v. D. BROECKE.

VERKOOPING IN HET NOTARISHUIS, op Dingsdag den 17 Julij 1860, ten overstaan van den Notaris D. VERHULST, van

MEUBELAIRE GOEDEREN,

Manskleederen, gemaakt Goud en Zilver, eene groote partij **Laarzen, Schoenen** en **Pantoffels**, benevens eene partij **Zool- en Overleder**, eene Ezelskar, eene Karet en wat verder zal worden gepresenteerd.

Alles op Maandag te voren, van 10 tot 4 ure, voor een ieder te zien. Zindelijke Goederen kan men bijbrengen.

L. C. HONDIUS,
Taxateur en Boedelschikker.

VERKOOPING van zindelijke MEUBELEN, Dingsdag 24 Julij 1860, in het NEDERLANDSCH LOGEMENT. — Nader en breeder te adverteren.

J. DE SCHINKEL,
Ondernemer van Openbare Verkoopingen.

De Notaris P. VAN DE GRAFT zal op Woensdag den 25 Julij 1860, des voormiddags ten 10 ure, te Meliskerke, in de Hofstede bewoond door MATTHIJSSEN, in het openbaar te koop aanbieden

EENE HOFSTEDE

met 13 Perceelen BOUW- en WEILAND, staande en gelegen in de Gemeenten Meliskerke en Aagtekerke, zamen ter grootte van 8 Bunders, 62 Roeden, 82 Ellen. — Breeder omschreven bij gedrukte Notitien dezer Verkooping, verkrijgbaar ten Kantore van voornoemden Notaris.

VOORTS zal gemelde Notaris, op Vrijdag den 27 Julij 1860, des voormiddags ten 10 ure, op bovenvermelde Hofstede te koop aanbieden: een **Schaap**, een **Varken**, een **Marktwagen**, **Hutsaard**, **Vaamhout**, eene partij **Meubelaire Goederen**, waaronder drie Bedden met toebehooren, twee Bureaux, eene bruine Kas, een Kabinet, eene Klok, Tafels, Stoelen, bijzonder fraai Porcelein, Koper-, Blik-, Tin-, Glas- en IJzerwerk, en hetgeen meer zal worden geveild.

Alles Donderdags te voren, van des voormiddags negen tot twaalf ure, te bezigtigen.

Nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris.

UIT DE HAND TE KOOP een goed onderhouden **GAFFELSCHIP** met completen Inventaris, genaamd WALCHEREN, gemeten 80 Tonnen. Te bevragen bij den Eigenaar aan boord en bij J. J. BALLET, in 'T KLOOSTER te Middelburg. Brieven franco.

J. H. UCHTMANN,
OPRUIMING

der nog voorhanden zijnde **Mantilles**, **Mantellets**, **Zomerstoffen** en **Linten**.

MANUFACTUREN.
K. BAART.

Van Maandag 16 Julij OPRUIMING van eene groote partij **Lappen**, diverse **Manufacturen** en **Kleedingstoffen**, van eenige min moderne **Stoffen** tot uiterst lage prijzen, terwijl door het ver gevorderde Saizoen, de nieuwste Zijden en andere **Kleedingstoffen**, **Bareges**, **Jaconats**, **Neteldoeken** enz., minstens 15 à 20 per cent beneden den gewonen prijs zijn te koop gesteld.

Bij B. STOFKOPER, Gedelegeerde der Eerste Klasse der Staats-Loterij te **Vlissingen**, is getrokken op no. **7793**, de PRIJS van **f 1500.** Bij denzelven zijn nog te bekomen **Heele** en **Gedeelten** van **LOTEN**, volgens Prijscourant.

De WEDUWE D. J. VISSER maakt bij deze aan hare geëerde Begunstigers bekend, dat zij te **Vlissingen** gearriveerd is met haar van ouds bekend **HOLLANDSCH WAFELKRAAM**, zijnde het eerste Wafelkraam van af de Kaai, regt over den Winkel van J. C. TIELROOY.

Verzoeke UEd. gunst en recommandatie.

Terstond een **Kruideniers Jongen** benoodigd, Langeviijle, lett. K no. 195.

Bij DE GEBROEDERS ABRAHAMS te Middelburg wordt uitgegeven:

ALBUM

VAN

BUITENLANDSCHE LETTERVRUCHTEN.

De aflevering van 1 Julij bevat de volgende stukken: Napels en Sicilie in de laatste jaren. — Besmettelijke ziekten in de middeneeuwen. — De Duitschers in Brazilie. — Aan boord van een slavenhaler (door een ooggetuige).

De prijs per jaargang (naar verkiezing in 4 driemaandelijksche deelen of 12 maandelijksche afleveringen) is f 8.—

Bij M. SMIT, Boekhandelaar te Groningen, ziet het licht:

ELIZABETH
OF
DE STRIJD DES LEVENS.

EEN BOEK VOOR ALLEN
DIE NAAR HOOGER LEVEN ZOEKEN.
Naar het Hoogduitsch van
MARIA NATHUSIUS,

door J. J. SWIERS, Predikant te Haulerwijk.

Met een Portret en Levensberigt der Schrijfster, medegedeeld door den Hoogleeraar P. HOFSTEDE DE GROOT. Twee Deelen groot 8vo., zamen ruim 670 Blz. Prijs f 5,90.

J. B. HUBER, te Groningen, heeft uitgegeven:

De Sterren en de Aarde,
OF
Gedachten over Ruimte, Tijd en Eeuwigheid.

NAAR HET HOOGDUITSCH. PRIJS f —,40.

Van dit belangrijk Werkje zijn in Engeland binnen korten tijd zes uitgaven verschenen, ieder van 10,000 Exemplaren.

SCHUTTERSHOF de Edele Handboog.

DERDE ZOMER CONCERT Dingsdag 17 Julij 1860, 's avonds ten 7 ure.

TER DRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.

Bijvoegsel van de Middelburgsche courant.
Zaturdag 14 Julij 1860.

VERKORTE MEDEDEELING

VAN HET

DOOR GEDEPUTEERDE STATEN VAN ZEELAND,

GEDAAN

VERSLAG

van den toestand der provincie Zeeland,

aan de provinciale staten in de zomervergadering van 1860.

(Vervolg.)

Onderwijs, kunsten en wetenschappen.

Scholen voor lager onderwijs.

Bij het eindigen van 1859 was de regeling slechts in veertig van de 115 in de provincie aanwezige gemeenten geheel, in zeven ten deele tot stand gekomen; terwijl die regeling in niet [illegible] voor den 1 januarij 1860 in werking was getreden; het tijdstip van ingang was voor de overige gemeenten, het zij op dien dag, het zij eerst op 1 januarij 1861 bepaald. Het behoeft alzoo geen breedvoerig betoog dat de wet ook in dit opzigt nog weinig verandering heeft gebragt.

Er waren buiten de bovenbedoelde gemeenten nog wel een viertal andere, waar de gemeenteraad tot de regeling was overgegaan, maar gedeputeerde staten meenden daaraan hunne goedkeuring niet te kunnen schenken, hetzij uithoofde het bepaalde getal scholen onvoldoende werd geacht, hetzij omdat de jaarwedden der onderwijzers werden beschouwd niet behoorlijk en in overeenstemming met de wet te zijn geregeld.

De gemeenteraad van 's Heerenhoek had de jaarwedde van den onderwijzer op f 410 met vrije woning of huishuurvergoeding toegezegd. Gedeputeerde staten onthielden daaraan echter hunne goedkeuring, en nadat de raad bij den koning in beroep gekomen was, oordeelde Z. M. met gedeputeerde staten dat de jaarwedde op f 500 behoort te worden uitgetrokken.

In zes en dertig van de veertig gemeenten, welker lager onderwijs op ultimo december 1859 geregeld was, zal ter tegemoetkoming in de kosten daarvan, de bijdrage worden geheven bedoeld bij art. 33 der wet; in ééne echter slechts voor anderen dan ingezetenen der gemeente. Die heffing is bereids door den koning goedgekeurd.

Het is, ook met het oog op de kosten van het openbaar lager onderwijs, van belang te vermelden, dat, blijkens schrijven van den minister van binnenlandsche zaken, in dato 10 januarij 1860, no. 116, 5de afdeeling, zijne exc. voornemens was op de staatsbegrooting voor 1861, even als op die voor het loopende jaar en vroeger is geschied, de rijksjaarwedden enz. van openbare onderwijzers en onderwijzeressen uit te trekken, zoo als die werden uitbetaald tijdens het in werking treden der nieuwe wet op het lager onderwijs, en dat, mogt die voordragt door de wetgevende magt worden bekrachtigd, de uitbetaling dier jaarwedden enz. dan ook na het verstrijken van den driejarigen termijn, vermeld in art. 70 dier wet, zal plaats vinden.

Ter tegemoetkoming in de kosten van het openbaar lager onderwijs had de toepassing van art. 36 der wet voor twee gemeenten plaats, St. Anna ter Muiden en Zuidzande, welker gemeenteraden zich daartoe tot Z. M. hadden gewend. In de eerste gemeente betrof het de gewone kosten van haar lager onderwijs, in de laatste die van een te bouwen nieuw schoollokaal en den aankoop van een huis voor onderwijzers-woning.

De scholen voor het openbaar lager onderwijs hebben vermeerdering ondergaan.

[Met betrekking tot de gemeente Middelburg laten wij de opgave, reeds vroeger medegedeeld, achterwege.]

Te Vlissingen zijn, met 1 januarij 1859, als openbare scholen geopend, twee door het gemeentebestuur insgelijks overgenomene bijzondere scholen.

Daarentegen heeft de gemeenteraad van Tholen in 1859 besloten tot opheffing van de openbare school te Schakerloo. Sedert 1857, toen de onderwijzer overleed en men niet op aannemelijke voorwaarden, een plaatsvervanger kon bekomen, werd de school gesloten. Zij stond feitelijk stil in den zomer. Gedeputeerde staten hebben intusschen, toen dat raadsbesluit hun werd medegedeeld, gemeend zich de beoordeeling daarvan te moeten voorbehouden, tot dat het onderwijs dier gemeente zou zijn geregeld, hetgeen in 1859 niet plaats vond.

De volgende voorzieningen, met betrekking tot openbare schoollokalen en onderwijzerswoningen, kwamen tot stand.

Te Zoutelande, Noordwelle en 's Heer Arendskerke (Oudedorp) werden nieuwe schoollokalen gebouwd of in gebruik genomen.

Te Zierikzee werd het lokaal voor de openbare armenschool vergroot en daardoor belangrijk verbeterd.

[illegible]ssand zijn het schoollokaal en de onderwijzers-[illegible] belangrijk verbeterd.

[illegible] had het verwen van het uitwendige van het [illegible] plaats.

[illegible] moesten de glazen in het schoollokaal, door [illegible] vernield, vernieuwd worden.

[illegible] en te Hulst is, door aankoop of inrigting van een [illegible] eene behoorlijke woning voor den onderwijzer voorzien.

Te Kamperland, gemeente Wissekerke, heeft de onderwijzerswoning belangrijke verbeteringen ondergaan.

Ter zake van de voorschreven voorzieningen werden in 1859 renteloose voorschotten uit de *provinciale fondsen verstrekt,* aan de gemeente Noordwelle ad f 900 en aan de gemeente Domburg ad f 800. Buitendien verleenden gedeputeerde staten aan de gemeente Arnemuiden, wegens den reeds vroeger plaats gehad hebbenden aankoop van een huis voor onderwijzerswoning, een renteloos voorschot van f 700. Ook aan het gemeentebestuur van Grauw was, op zijne aanvrage het uitzigt gegeven, op een renteloos voorschot van f 1100, voor de toen voorgenomene vergrooting van het schoollokaal en de daarstelling eener onderwijzerswoning. Het heeft echter later daarvoor bedankt, omdat bij nadere overweging gebleken was, dat tot den bouw van een geheel nieuw schoollokaal zal behooren te worden overgegaan, waartoe een plan zou worden ontworpen.

[illegible] bouw van het hiervoren gemelde, ten jare 1859 in [illegible]men nieuw schoollokaal te 's Heer Arendskerke, [illegible]ds vroeger aan die gemeente een subsidie van f 650, en een renteloos voorschot van f 2250, uit de provinciale fondsen door gedeputeerde staten toegekend.

Ter voorziening in de behoefte aan eene letterkas in de openbare school te Clinge, verstrekte de provincie aan den schoolopziener in het zesde schooldistrict eene som van f 50, die onder de som van f 1200, wegens provinciale toelagen ter bevordering van het lager onderwijs is begrepen.

In enkele gemeenten zijn de schoollokalen, voor het geven van onderwijs in de godsdienst, buiten de schooluren beschikbaar gesteld (art. 23 [illegible]), zonder dat daaruit botsingen of moeijelijkheden zijn ontstaan.

De vergelijkende examina ter benoeming van hoofdonderwijzers (art. 22 der wet) ondervonden doorgaans veel belangstelling, en gaven geene aanleiding tot moeijelijkheden. Alleen de gemeenteraad van Meliskerke, waar in julij 1859, ter vervulling van de opengevallen hoofdonderwijzersplaats, vergelijkend examen werd gehouden, waaraan twee sollicitanten deelnamen, wenschte bij de te doene benoeming buiten de hem aangeboden voordragt te gaan, en liever den tijdelijken waarnemer der school, eenen hulponderwijzer, die den derden rang had, tot hoofdonderwijzer aan te stellen. De raad rigtte een adres om vergunning daartoe aan den koning, waarop echter, zoo als te verwachten was, afwijzend werd beschikt. De raad deed toen eene keuze uit de sollicitanten, zoo dat de betrekking eindelijk werd vervuld.

Sedert het in werking treden der wet op het lager onderwijs, den 1 januarij 1858, tot het einde des voorgaanden jaars, werd krachtens en met inachtneming van het eerste lid van art. 24 dier wet, aan een honderdtal openbare onderwijzers, waarvan eenige weinigen hulponderwijzers en al de overigen hoofdonderwijzers waren, goedkeuring verleend op het gelijktijdig bekleeden van andere betrekkingen, welke meerendeels waren die van koster, voorzanger, klokluider, doksteller, kerkelijk ontvanger en armenontvanger, en waaronder enkele voorkwamen van brievengaarder of brievenbushouder en subontvanger der accijnsen. Door verreweg het grootste gedeelte dier onderwijzers werden de bedoelde betrekkingen reeds voor het in werking treden der wet waargenomen. Die goedkeuring is echter verleend tot weder opzeggens toe, en onder voorwaarde dat het bekleeden der betrekkingen in geenerlei opzigt tot nadeel van het onderwijs strekke.

Aan J. Zuiderland, gewezen hoofdonderwijzer in de openbare lagere school te *Waarde,* werd, na het door hem bekomen eervol ontslag, op zijnen bijna 70jarigen leeftijd en 40jarigen diensttijd, bij Zr. Ms. besluit van den 2 junij 1859, no. 58, een pensioen ten laste van den staat verleend ten bedrage van f 242 's jaars, met ingang van 1 januarij 1859. Sedert de indiening van zijn verzoek was hij echter op den 1 maart daaraanvolgende overleden. Aan zijne erven is het pensioen van het geheele eerste kwartaal van 1859, ad f 60,50, uitbetaald, waarin de gemeente, volgens art. 29 der wet op het lager onderwijs, een derde ad f 20,16½ heeft bijgedragen.

Bijzonder onderwijs.

Te Vlissingen waar, zoo als hiervoren is vermeld, twee bijzondere scholen als openbare door de gemeente zijn overgenomen, werd daarentegen in junij 1859 eene nieuwe bijzondere school geopend. Deze school is bestemd voor het onderwijs van roomsch katholieke jongens. De aanleiding tot het oprigten daarvan schijnt gelegen te zijn, zoowel in het verlangen der roomsch katholieken om eene eigene school te hebben, als in de omstandigheid, dat de administratie van het te Vlissingen gevestigde belgische loodswezen, aan de kweekelingen en aan de kinderen der loodsen van 10—14 jaren op hare kosten onderwijs wilde doen geven. Reeds spoedig werd deze school talrijk bezocht. Aangaande het onderwijs is nog niets met zekerheid te vermelden.

Te Nieuwe dorp, gemeente 's Heer Arendskerke, werd in mei 1859 mede eene nieuwe opgerigte bijzondere school geopend, die uitsluitend door en voor christelijk afgescheidenen is daargesteld. Het is den schoolopziener voorgekomen, dat, zoowel de onderwijzer als het lokaal dezer school, als aanwinsten voor het onderwijs moeten worden beschouwd.

Naardien het aan de israëlitische school te Zierikzee vroeger verleende subsidie uit de gemeentekas heeft opgehouden, zijn de gesubsidieerde bijzondere scholen aldaar met eene verminderd, en de niet gesubsidieerde met eene vermeerderd.

Hier verdient nog vermelding, dat door wijlen den heer D. L. Louison te Middelburg een legaat van f 300 is bemaakt aan het instituut van godsdienstig en maatschappelijk onderwijs, onder de zinspreuk Chesed Negnurim, aldaar; tot aanvaarding van dat legaat is de nederlandsche israelitische schoolcommissie over het ressort Middelburg door Z. M. gemagtigd.

Acten van bekwaamheid tot het geven van onderwijs.

Ten jare 1859 werd voor de commissie, zamengesteld uit den inspecteur en vier schoolopzieners, bedoeld in art. 41 der wet, door 32 personen in hare voorjaars- en door 19 personen in hare najaars-zitting examen afgelegd.

Toezigt op het onderwijs.

Aan mr. J. van der Feen is, wegens verandering van woonplaats, eervol ontslag verleend als schoolopziener in het 3de district. Een der wethouders te Kerkwerve gaf, nadat hij als lid der plaatselijke schoolcommissie was beëedigd, onverwachts kennis dat hij daarvoor bedankte en zich ontslagen rekende. Alle pogingen om hem daarvan terug te brengen, bleven vruchteloos.

Scholen van bijzonderen aard en strekking.

In het huis van burgerlijke en militaire verzekering te Middelburg en in het huis van arrest te Zierikzee werd door een hulponderwijzer eener openbare school aldaar gedurende 1859 *twee- of driemaal 's weeks onderwijs gegeven in het lezen en* schrijven, almede, voor zoo veel het laatste huis betreft, tevens in het rekenen, en wel aan 113 personen in het huis te Middelburg en aan 25 in dat te Zierikzee.

Door de regering zijn, in verband met de wet op het lager onderwijs regelen aangenomen ter zake van het onderwijs in de gevangenissen, dat als een staatsbelang wordt aangemerkt, en waarvan de kosten in het vervolg geheel ten laste van het rijk zullen komen.

Als een gevolg daarvan is bereids door den minister van justitie een hoofdonderwijzer der school in elk der beide bovengemelde huizen aangesteld, op eene jaarwedde van f 150 voor dien der school in het huis te Middelburg, en van f 100 voor dien der school in dat te Zierikzee, en is de tijd voor het onderwijs in beide huize tot zesmaal per week uitgebreid geworden; terwijl het collegie van regenten over het huis van arrest te Goes is uitgenoodigd, om ter zijner tijd een voorstel te doen, omtrent den te benoemen onderwijzer der gevangenen in het in aanbouw zijnde nieuw huis van arrest aldaar en de hem toe te kennen belooning.

De weverijschool te Middelburg is bestemd voor jongelieden die op eene calicots-weverij aldaar werkzaam zijn. Het onderwijs wordt er des zaturdags gegeven door eenen hulponderwijzer van de openbare school voor minvermogenden en bedeelden. In januarij ll. werd zij bezocht door 12 leerlingen.

Voor zoo ver bekend is waren er in de provincie 16 bewaarscholen, waarvan 2 openbare met 335 kinderen en 14 bijzondere met 1234 kinderen; en 23 kleinkinder- of maîtressenscholen met 467 kinderen, welke laatsten veelal met breijen worden bezig gehouden.

Naar wij vermeld vinden bestond er een 12tal zangscholen, waarvan 9 met 554 leerlingen. Het getal leerlingen van de 3 overigen is niet opgegeven.

Het getal gymnasticscholen was 5 en dat der leerlingen 268. Eene dezer scholen, die te Vlissingen, bevond zich in 1859 in kwijnenden toestand en is dien ten gevolge op ultimo december van dat jaar gesloten. Die toestand schijnt gedeeltelijk te moeten worden toegeschreven aan mindere geschiktheid van den onderwijzer. Men was echter voornemens pogingen aan te wenden om eenen beteren onderwijzer te krijgen en de lessen te hervatten.

Kantwerkscholen.

Te Aardenburg had de kantwerkschool van het burger gasten weeshuis 7 leerlingen voor eigene rekening en 14 voor rekening der instelling, te zamen 21 leerlingen; zijnde 5 meer dan in 1858.

Volgens het jaarverslag van burgemeester en wethouders over 1859 bestaat in die gemeente nog eene dergelijke school van aldaar gevestigde nonnen uit het moederklooster van Rozendaal, waaromtrent zij voor de eerste maal opgaaf hadden ontvangen. Die school wordt grootendeels in stand gehouden uit eigene verdiensten der nonnen en hulp van genoemd moederklooster. Zij telt 2 leerlingen voor eigen rekening en 28 voor rekening der instelling, te zamen 30 leerlingen.

Te Sluis waren 23 leerlingen op de kantwerkschool van het parochiaal roomsch-katholiek armbestuur en 106 op die van particulieren.

Tot instandhouding van de aan laatstbedoelde school verbonden bewaarschool, waarop 24 kinderen gratis werden toegelaten, is door het hoofdbestuur der Maatschappij tot nut van 't algemeen een subsidie van f 700 verstrekt.

[Omtrent de industrieschool en de geneeskundige school te Middelburg hebben wij bij het overzigt van het jaarverslag dier gemeente melding gemaakt].

Onderwijzers-gezelschappen.

De bijzonderheden, welke aangaande schoolonderwijzers-gezelschappen, in deze provincie zijn bekend geworden, bepalen zich hoofdzakelijk tot de volgende.

Door de vijf onderwijzers-gezelschappen in het eerste schooldistrict wordt vrij goed gewerkt en veel nut gesticht.

Die in het tweede schooldistrict, zijnde een viertal, zijn doelmatig werkzaam gebleven.

Het onderwijzersgezelschap in het derde schooldistrict hield, van maart tot november, geregeld eens in de maand zijne *vergaderingen. Ten behoeve van dit gezelschap* werd eene aardglobe aangekocht.

De vier onderwijzers-gezelschappen in het vierde schooldistrict telden gezamenlijk 39 leden. Zij brengen het hunne bij om de gevestigde hoofd- en hulponderwijzers te bekwamen en op de hoogte van hunnen tijd te houden.

Als goede uitvloeisels van de vereeniging dezer gezelschappen verdienen, behalve de te Goes gehouden wordende oefenschool, ook vermelding de boekerij, zijnde eene verzameling van al de boeken ten dienste der gezelschappen geschonken en aangeschaft, ook uit de jaarlijksche rijkstoelage; alsmede het begrafenisfonds ten doel hebbende om leden of hunne nagelatene betrekkingen, in geval van overlijden, te ondersteunen.

De rijkstoelagen in 1859 ten behoeve van de schoolonderwijzers-gezelschappen in deze provincie verleend, bedroegen te zamen de som van f 330.

Latijnsche scholen enz.

In het getal leerlingen op het gymnasium te Middelburg was geene verandering gekomen; het was alzoo den laatsten december ll. 13. Deze toestand is, in vergelijking met de tien laatste jaren, gedurende welke een gemiddeld getal van 24 leerlingen die instelling bezocht, niet gunstig te noemen.

Het getal leerlingen op het gymnasium te Zierikzee was, in vergelijking met vroegere jaren, toegenomen, en beliep 16 in het eerste, 17 in het tweede halfjaar van 1859. Verdere bijzonderheden zijn omtrent deze instelling niet mede te deelen.

Kunsten en wetenschappen.

[Ook hetgeen omtrent het Zeeuwsch genootschap der wetenschappen en het Middelburgs departement der maatschappij

tot nut van 't algemeen vermeld staat, gaan wij met stilzwijgen voorbij.]

Het departement Goes der Maatschappij tot nut van 't algemeen had 50 leden. In het jaarverslag van burgemeester en wethouders wordt de opmerking vermeld, dat deze vereeniging, ofschoon in voldoenden staat, echter niet zoo veel leden telt als men in eene plaats als Goes zou kunnen verwachten.

Het departement Vlissingen stelde zijne bibliotheek, die aan het oogmerk blijft voldoen, weder eenmaal per week voor een ieder toegankelijk. Gedurende 1859 maakten 155 min- en onvermogenden daarvan gebruik, die allen de boeken gratis ter lezing ontvingen. Het getal verstrekte boeken was 2702. Aan de convalescenten in het garnizoenshospitaal werden 416 boeken, mede gratis, ter lezing gegeven.

De volkszangschool van dit departement schijnt in kwijnenden toestand te verkeeren; de opkomst der leerlingen was niet zeer getrouw. Het aantal leerlingen was echter niet onaanzienlijk, zijnde in januarij 84 en in julij 90, die allen kosteloos onderwijs ontvingen.

Het departement Noord-Beveland hield van october tot maart maandelijks vergadering te Colijnsplaat, waar zich ook de boekverzameling van het departement bevindt, van welke gedurende de winter door velen gebruik werd gemaakt. De vergaderingen werden goed bezocht.

Het departement Oostburg telde 17 leden en hield weder de gewone wintervergaderingen.

Aangaande de departementen Zierikzee en Groede, kwamen geene bijzonderheden ter kennis.

De afdeeling Zierikzee der nederlandsche Maatschappij tot bevordering van nijverheid verkeerden in zeer gunstigen staat.

Op 1 januarij 1859 bedroeg het getal leden 88, dat in den loop des jaars tot 106 klom.

Door die afdeeling werden pogingen aangewend tot oprigting van eene industrieschool te Zierikzee.

De zeeuwsche Maatschappij tot bevordering van landbouw en veeteelt. Hare gewone algemeene vergadering en tentoonstelling van vee en landbouwkundige werktuigen, werden in 1859, uit hoofde van bijzondere omstandigheden, niet gehouden.

De Vereeniging tot bevordering van den tuinbouw in Zeeland, hield hare jaarlijksche tentoonstelling te Middelburg den 1 en 2 september, bij welke gelegenheid onderscheidene medailles werden uitgereikt, waaronder eene gouden, geschonken door een der leden.

De vereeniging van genees- en heelkundigen in Zeeland. Een verlies van 7 leden in den loop van 1859, tegenover eene aanwinst van slechts 2 nieuwe, heeft het getal leden dezer vereeniging van 65 op het einde van 1858 tot 60 op dat van 1859 teruggebragt. Van deze waren 58 tevens leden van de zeeuwsche afdeeling van de Maatschappij tot bevordering der geneeskunde.

De vereeniging hield vijf gewone en twee buitengewone vergaderingen. Deze, inzonderheid de gewone, werden over het algemeen vrij geregeld bezocht.

Aan de bibliotheek zijn in den loop van het jaar een 40tal boeken toegevoegd, zoo dat zij thans 384 nommers bevat.

De rederijkerskamer te Goes, genaamd „Vondel," telde 5 eere-, 17 werkende, 16 rustende en 78 kunstlievende leden, en was in voldoenden staat.

Omtrent die te Middelburg, genaamd „Concordia," vinden wij niets anders gemeld dan dat zij, voor zoo ver bekend was, in voldoenden staat verkeerde.

Dit is ook het [illegible] de aldaar bestaande declamatorische vereeniging onder de zinspreuk: „Nut en Vermaak."

Vereenigingen tot beoefening van zang- of toonkunst. De te Goes bestaande afdeeling der Maatschappij tot bevordering der toonkunst, had op hare zangschool 47 leerlingen; terwijl de mede aldaar gevestigde zangvereeniging 68 werkende en 32 honorairen leden telde. Beiden waren in voldoenden staat.

De te Zierikzee aanwezige afdeeling der evengemelde maatschappij bestond uit 20 tot 30 leden. De daaraan verbondene gemengde zangvereeniging, ongeveer 50 leden sterk, gaf voortdurend bewijzen van onvermoeiden ijver en degelijken muziekalen zin.

De muziek-vereeniging „Harmonie" te Hulst had een doorgaand getal van 30 werkende leden. Aan die vereeniging werd, ter gemoetkoming in de bezoldiging van eenen muziekmeester, weder eene toelage van f 100 uit de gemeentekas verstrekt.

Het in 1858 te Neuzen opgerigte muziekgezelschap „Apollo" maakte goede vorderingen.

Te Biervliet werd eene muziek-vereeniging opgerigt onder de zinspreuk: „Harmonie," die goede vorderingen maakt.

Volgens de jaarverslagen van burgemeester en wethouders van Groede en van IJzendijke, bestaat ook in die gemeenten een muziek-gezelschap, waaromtrent echter geene bijzonderheden worden medegedeeld. Alleen wat betreft het gezelschap in laatstgenoemde gemeente wordt vermeld, dat daaraan, op zijn verzoek om ondersteuning, eene toelage van f 25 uit de gemeentekas is verstrekt.

Teekenscholen.

Een overzigt omtrent het getal leerlingen op de teeken-academie te Middelburg en op de teeken-scholen te Vlissingen en te Zierikzee, is vervat in de volgende tabel.

	tegen volle contrib.	halve contrib.	kostel.	te zamen.
teekenacademie te Middelburg	64	„	36	100
teekenschool te Vlissingen . . .	23	22	41	86
idem te Zierikzee	37	„	11	48
te zamen	124	22	88	234

Op de teekenschool te Vlissingen betoonden de leerlingen over het algemeen wel lust en ijver in het teekenen, doch waren er door de gedurige afwisseling slechts weinig in staat om naar prijs te teekenen, waarom de commissie van toezigt voornemens was aan het einde van den cursus diegenen te beloonen, welke blijken van bijzondere vorderingen zouden geven.

De toestand der teekenschool te Zierikzee wordt als zeer voldoende opgegeven. Het vrij aanzienlijk getal leerlingen maakte het echter wenschelijk eenige meerdere ruimte beschikbaar te stellen

Door gunstige beschikking van het gemeentebestuur is het mogelijk geweest het tractement van den onderwijzer en den hulponderwijzer in het handteekenen te verhoogen, en alzoo meer in overeenstemming te brengen met den tijd en de moeite welke zij aan het onderwijs moeten besteden. De lessen in de toegepaste reken- en wiskunde, waarmede in 1859 een aanvang is gemaakt, voldeden en werden door de meeste leerlingen geregeld bijgewoond.

Op de teekenschool, die te Tholen gedurende de wintermaanden wordt gehouden, waren 10 leerlingen. Door bijdr[illegible] de gemeente en de maatschappij Tot nut van 't alg[illegible] mede door de schoolgelden der leerlingen worden de [illegible] streden. Verdere bijzonderheden zijn ons omtrent d[illegible] niet bekend.

Nog bestaat, volgens het verslag van den schoolopziener in het vierde schooldistrict, een school voor bouwkundig teekenen te Goes. Zij is eene bijzondere onderneming, die in zoo ver als gesubsidiëerd kan worden aangemerkt, dat door het gemeentebestuur kosteloos in de behoeften van lokaal, vuur en licht wordt voorzien. Ook omtrent deze school vinden wij geene verdere bijzonderheden vermeld.

Boekverzamelingen.

Na het daaromtrent reeds onder andere rubrieken vermelde van de provinciale bibliotheek enz., wordt hier alleen medegedeeld dat de volks-bibliotheek te Aardenburg in 1859 vermeerderd werd met 49 boekwerken, waardoor het gezamenlijk getal boekwerken tot 380 klom, welke 764 boekdeelen uitmaken; alsmede dat van die bibliotheek, vooral des winters, uitmuntend gebruik wordt gemaakt, waartoe het gratis uitgeven der boeken en het verspreiden van den catalogus goed medewerkt.

Zekere Johannes Christoffel Launspach, schilder te IJzendijke, heeft zich in het vorige jaar tot de regering gewend om octrooi van een door hem gedane uitvinding van een uurwerk of eene gratificatie deswege.

Volgens de destijds door burgemeester en wethouders van IJzendijke gegeven inlichtingen, waren uurwerken als dat van Launspach, reeds te Gent (Belgie) aanwezig, die, naar de algemeene beoordeeling, goed aan hunne bestemming voldoen, en scheen het uurwerk van den adressant wel opmerking te verdienen, zoo om zijne nette en juiste zamenstelling, als en wel voornamentlijk omdat het, zegt men, zich zelf opwinden en, behalve bij uitwendige storing, aanhoudend voortloopen zou.

Bij de beschikking op zijn adres is hem door de regering te kennen gegeven, dat hij des verkiezende voor zijne uitvinding octrooi kan vragen op de wijze bij de bestaande bepalingen, op het verleenen van octrooijen voorgeschreven.

De geldmiddelen van den adressant schijnen echter niet toe te laten aan de zaak gevolg te geven, zoo dat zijn toestel aan de openbaarheid zal worden onttrokken.

Armwezen.

De toestand van het armwezen mag men over het algemeen niet ongunstig maar zeer bevredigend noemen. Immers, terwijl in 1858 bij eene mindere ondersteuning van 1741 personen, nagenoeg f 6000 minder aan onderstand dan in 1857 werd uitgegeven, zijn ook in 1859 weder 881 personen minder ondersteund dan in 1858, terwijl f 4421,83 minder voor onderstand is uitgegeven.

Die bevredigende toestand wordt ook bevestigd door hetgeen daaromtrent door de gemeentebesturen is medegedeeld. Volgens die mededeeling toch was de toestand van het armwezen, vergeleken met vroeger, in 1859 in 1 gemeente veel gunstiger, 23 gemeenten iets gunstiger, 38 idem niet ongunstig, 28 idem onveranderd, 17 idem iets ongunstiger, en in 6 idem veel ongunstiger; waarbij echter moet worden opgemerkt dat door de besturen van 7 gemeenten, als redenen voor den minder gunstigen toestand van het armwezen in hunne gemeente, zijn aangegeven, de steeds klimmende uitgaven voor teruggaaf van elders verleenden onderstand, hetgeen naar de meening onjuist is, zoo dat eigenlijk maar in 16 gemeenten gezegd kan worden dat die toestand minder gunstig dan vroeger is, terwijl dit dan nog grootendeels aan voorbijgaande omstandigheden moet worden toegeschreven, vermits, zoo als de besturen te kennen geven, de oorzaak daarvan gelegen is, eensdeels in eene bijna geheele mislukking van den aardappelenoogst in die gemeenten, en anderdeels in buitengewone ziekte-omstandigheden.

De mindere duurte der eerste en noodwendigste levensbehoeften dan vroeger, en de meerdere behartiging der belangen van de arbeidende volksklasse in de gemeenten ten platten lande, om door de oprigting van zoogenaamde vlasserijen en andere dergelijke inrigtingen, in den winter werk en verdiensten te verschaffen, mag naar de meening als de oorzaak worden beschouwd dat de toestand van het armwezen in dit gewest, in vergelijking met vroeger, thans gunstiger is.

Met betrekking tot de werking der wet tot regeling van het armbestuur, merken gedeputeerde staten op dat van de 113 gemeentebesturen slechts 19 die ongunstig noemen, en dat dit ongunstig oordeel voornamenlijk gegrond is op de bezwaren, welke die gemeenten door de toepassing van art. 41 ondervinden.

Wanneer de wet algemeen eerlijk en getrouw wierd nageleefd, dan zou hare werking, naar het oordeel van gedeputeerde staten, niet ongunstig zijn te noemen.

Het bedrag der subsidie in de goedgekeurde gemeentebegrootingen voor 1860 gebragt, is voor de gemeente-instellingen, bedoeld bij litt. *a* van art. 2 der wet f 77,187,[illegible], voor de kerkelijke, bedoeld bij litt. *b* f 13,890,80, voor bijzondere, bedoeld bij litt. *c* niets, voor de gemengde, bedoeld bij litt. *d* f 1825, zamen f 92,353,45½, en die voor 1859 f 89,766,25, zou dus voor 1860 meer zijn f 2587,20½, hetgeen echter het geval niet is, vermits het cijfer der subsidiën over 1859 nog verhoogd moet worden met f 5298,25½, hetwelk over dat jaar aan het bestuur der godshuizen te Middelburg is verstrekt, doch niet op de begrooting van dat jaar gebragt is kunnen worden, zoo dat over 1860 minder aan subsidie is toegekend f 2711,05: te weten: f 1299,60 aan gemeente-instellingen; f 986,45 aan kerkelijke instellingen, en f 425 aan gemengde instellingen.

In de opgenomene en vastgestelde rekeningen der gemeenten over 1858 zijn de volgende sommen wegens subsidie verantwoord, als: voor de gemeente-instellingen, bedoeld bij litt. *a* f 74,714,71, voor de kerkelijke, bedoeld bij litt. *b* f 15,556,88, voor de bijzondere, bedoeld bij litt. *c* niets, voor de gemengde, bedoeld bij litt. *d* f 1895; zamen f 92,166,59; terwijl in die rekeningen nog is verantwoord eene som van f 14,046,23, wegens regtstreeks uit de gemeentekas verleenden onderstand, als f 6750,12½, aan personen in de gemeente wonende en in dezelve onderstandsdomicilie hebbende, en f 7296,10½ aan teruggaaf van elders verleenden onderstand.

Naar aanleiding van art. 70 der wet, is de tusschenkomst van gedeputeerde staten gevraagd in 18 geschillen over het domicilie van onderstand. Door hunne bemoeijing zijn er 6 geschikt, 4 aan den koning ter beslissing voorgedragen geworden, 2 niet kunnen aangewezen worden en voor rekening van het rijk gekomen; terwijl omtrent 6 geschillen nog briefwisseling wordt gehouden.

Wijders is op grond van art. 72 der wet, hunne bemoeijing ingeroepen in 13 geschillen omtrent teruggaaf van onderstandsgelden. Hiervan zijn er 6 door tusschenkomst van gedeputeerde staten uit den weg geruimd; terwijl de overige 7 tot geene minnelijke schikking zijn kunnen worden gebragt.

Met het gemeentebestuur van Zoutelande vleit men zich omtrent de rangschikking der armbesturen van St. Janskerke en Sir Boudewijnskerke onder de instellingen van weldadigheid bedoeld bij litt. *a*, van art. 2 der wet, hoopt men eerlang eene schikking te treffen.

Door het parochiaal roomsch-katholiek armbestuur te 's Heerenhoek is aanvankelijk geweigerd om de bij art. 10 der wet op het armbestuur bedoelde opgaven te doen, op grond dat het alleen aan den bisschop verantwoording behoorde te doen. Nadat echter van die weigering reeds proces-verbaal was opgemaakt en aan den heer officier van justitie bij de arrondissements regtbank te Goes gezonden, heeft het armbestuur de opgave gedaan.

In 1859 werden uit deze provincie 7 behoeftige krankzinnigen naar het geneeskundig gesticht voor die lijders te Delft overgebragt, voor welker verpleging in dat gesticht tegemoetkoming uit de rijks en provinciale fondsen werd verleend.

Aan 2 personen werd krachtens het koninklijk besluit van den 22 september 1823 (staatsblad no. 4), vergunning verleend tot het doen eener collecte aan de huizen der ingezetenen van dit gewest, de eene tot herstel van geleden verlies, ten gevolge van het vergaan van zijn vaartuig, de andere wegens bekomen schade aan zijn vaartuig.

Eenige armbesturen werden weder door de bemaking van legaten bevoordeeld.

Ten gevolge der bepaling van art. 15 van het Synodaal reglement voor de diaconiën der nederlandsche hervormde kerk, dat zoodanige diaconiën welke met burgerlijke besturen overeenkomsten hebben aangegaan of vereenigd zijn, tot den normalen toestand eener diaconie moeten terugkeeren, is door de algemeene synodale commissie de medewerking der regering ingeroepen tot scheiding der vereenigde armbesturen in de gemeenten Ouwerkerk, Bruinisse en Nieuwerkerk.

Gedeputeerde staten, naar hun gevoele hieromtrent door den minister van binnenlandsche zaken gevraagd, waren echter van oordeel, na verhoor van de betrokkene gemeentebesturen, dat vermits deze het niet verlangden en gedeputeerde staten de scheiding ook niet wenschelijk oordeelden, er geene redenen bestaan om die van de zijde van het administratief gezag te bevorderen.

Het voortdurend onverzorgd laten door de roomsch-katholieke armbesturen te Groede, Hoofdplaat, Oostburg en IJzendijke van de tot hun kerkelijk gebied behoorende roomsch-katholieke armen in de gemeente Schoondijke, heeft gedeputeerde staten geleid om den minister van binnenlandsche zaken te verzoeken de tusschenkomst van zijn ambtgenoot voor de zaken der roomsch-katholieke eeredienst in te roepen, ten einde door die armbesturen aan hunne verpligting worde voldaan. De minister van binnenlandsche zaken heeft daarop geantwoord dat zijn ambtgenoot hem heeft medegedeeld dat door den heer van Hooijdonck, bisschop van Breda, is te kennen gegeven, dat de reden waarom de gemelde armbesturen zich niet met de verzorging der bedoelde armen belasten, is gelegen in gemis aan genoegzame middelen daartoe; dat die armbesturen geen voldoend subsidie, noch medewerking van de burgerlijke gemeente Schoondijke kunnen verwachten, en daarom in waarheid beweren dat zij tot die verzorging ongehouden zijn; en omdat art. 28 van het reglement der parochiaal armbesturen hen alleen met de armverzorging belast, voor zoo ver hunne middelen toelaten, en hij minister in dezen stand der zaak dus niets verder kon verrigten om het beoogde doel te bereiken.

De toeneming der bedelarij en landlooperij van elders gevestigde personen, hebben de besturen der gemeente in Zuid-Beveland met uitzondering van die van Borsselen, Goes en Kattendijke, het besluit doen nemen om tot wering daarvan, eene onderlinge overeenkomst aan te gaan, volgens welke de kosten voortvloeijende uit de plaatsing en verzorging in bedelaarsgestichten van bedelaars en landloopers, krachtens de bepalingen van het wetboek van strafregt, en van hunne kinderen die niet van de ouders kunnen worden gescheiden, voor zoo veel [illegible] ten laste van eene dier gemeenten mogten komen, gemeens[illegible] pelijk te dragen, en het aandeel van iedere gemeente in [illegible] ten te regelen in evenredigheid der wettige bevolking.

(Wordt vervolgd.)

TER DRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.